

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

MATÈRIA	CIÈNCIES SOCIALS	CURS	4t ESO
PROFESSOR/A	FERRAN VALL		
Data d'entrega	29/5/2020	Mail d'entrega	fvall3@xtec.cat

Hola nois i noies,

Aquesta setmana la feina tindrà dues parts.

La primera, i més important, serà fer la correcció de les tasques que m'heu anat entregant (ja aniré dient a cadascú què cal que millori i què ha fet bé).

La segona part serà fer el següent exercici:

Imagineu que sou un historiador i que us porten un document fotogràfic d'un indret de Catalunya (veure més avall) perquè desxifreu la utilitat del conjunt de construccions que hi figuren. Per ajudar-vos a fer-ho, teniu la "font 1", on hi ha informació que us podria ser d'utilitat...

Redacteu un breu text en què digueu què és el conjunt de construccions de la fotografia, quina era la seva utilitat, quan deuria ser construït i a quina zona de Catalunya es podria trobar, argumentant quins motius us ho fan pensar (fixeu-vos bé en tots els detalls!).

Font 1

La indústria tèxtil catalana en el segle XIX

A mitjans del segle XVIII ja hi havia a Catalunya una important producció manufacturera d'indianes (teixits de cotó estampats). Aquest procés de protoindustrialització, però, es veuria estroncat a inicis del segle XIX a causa de l'esclat de la Guerra del Francès. Així, el desenvolupament de la indústria tèxtil catalana va haver d'esperar fins als anys trenta [del segle XIX] i va haver de fer front a dues limitacions força importants que van condicionar la seva evolució: les manques energètiques i la feblesa del mercat espanyol.

En primer lloc, a causa de la pobresa del subsòl català, escàs en carbó, i a les dificultats de transport per proveir-se de l'hulla procedent d'Astúries, va donar-se una dependència energètica de l'estranger, especialment de la Gran Bretanya, d'on provindria la major part del carbó que es consumia a la Catalunya industrial.

En segon lloc, el tèxtil català va haver de fer front a la feblesa del mercat espanyol, que es trobava constituït bàsicament per una pagesia amb poca capacitat adquisitiva, fet que suposava una demanda mins a i lligada a les fluctuacions d'una producció agrària endarrerida i exposada a les crisis de subsistència.

D'aquesta manera, la indústria tèxtil va esdevenir un sector que exigia constantment al govern la promulgació de mesures proteccionistes per afrontar la competència d'uns teixits estrangers que tenien un cost de producció més reduït i, per tant, eren més barats.

La industrialització catalana va caracteritzar-se per la seva concentració en el camp de la indústria lleugera, bàsicament en el sector tèxtil. En concret, van predominar les indústries intensives en capacitat empresarial i comercial i es van eludir les intensives en capital. Així, la indústria tèxtil es va iniciar amb

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

l'aportació de petits capitals provinents fonamentalment dels beneficis agrícoles i del comerç colonial i va créixer a partir de la reinversió dels guanys. En general, van predominar les petites i mitjanes empreses, i es va mantenir una certa producció domèstica. Tot i això, un nombre limitat de grans empresaris era el que donava la seva major solidesa a l'estructura industrial catalana.

Pel que fa a la localització industrial, en una **primera etapa**, entre 1830 i 1860, i amb l'objectiu de reduir els costos de producció, la major part dels vapors van situar-se a la costa, a prop dels ports per on arribava el cotó a Catalunya, i així el protagonisme de la Revolució Industrial va correspondre a les comarques del Barcelonès, el Maresme i el Garraf.

En aquesta etapa de la industrialització, el model d'organització de la producció industrial predominant va ser el dels vapors. Aquest era el nom que es donava a les indústries tèxtils que utilitzaven l'energia del carbó i estaven situades als barris industrials de les ciutats, preferentment al costat de les estacions de ferrocarril per poder abastar-se fàcilment de carbó. Els vapors constaven, fonamentalment, de l'edifici fabril i els seus annexos (carbonera, màquina de vapor, magatzems, etc.)

En una **segona etapa**, a partir de la dècada de 1870, i per tal d'estalviar els alts costos que comportava l'ús del carbó, es van buscar cursos d'aigua utilitzables per a obtenir energia hidràulica, i d'aquesta manera la indústria va desplaçar-se cap a les conques del Besòs, el Llobregat, el Cardener i el Ter.

Així, el model d'organització de la producció industrial predominant en aquesta etapa serien les colònies situades a prop dels rius. Aquestes estaven allunyades dels nuclis urbans i comportaven l'edificació d'un conjunt d'immobles complementaris (església, escola, habitatges, economat, centres recreatius, etc.) perquè els treballadors i les seves famílies poguessin viure en la mateixa colònia.

Aquest model presentava inconvenients i avantatges per a la producció. Les colònies eren unes construccions més complexes i el model productiu exigia reduir el procés de producció quan, en els mesos d'estiu, es reduïa el cabal d'aigua. A més, el cost del transport era elevat a causa de la distància entre la fàbrica i els ports per on entraven al país les primeres matèries, així com fins als centres de consum situats fonamentalment en els nuclis urbans. En canvi, les colònies resultaven avantatjoses per la gratuïtat de l'aigua, pel fet de comptar amb una mà d'obra més barata i menys reivindicativa que l'urbana, i pels beneficis concedits per les diverses disposicions legals encaminades a fomentar el poblament rural.

Vicente Moreno Cullell, del blog "Ciències Socials en xarxa" (adaptat)

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Document fotogràfic

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Ampliació de la zona "A":

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Ampliació de la zona "B":

B

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Qüestions importants:

- A l'hora de llegir la font 1, assegureu-vos que enteneu bé totes les paraules del text. Podeu cercar-ne el significat a www.diccionari.cat. Per altra banda, quan escriviu, repasseu que no hi hagi faltes d'ortografia
- El textos que escriviu sempre han de ser originals vostres en la llengua del treball en qüestió, que en aquest cas és el català. **No es pot fer servir, per tant, ni Google Translate ni cap altre traductor automàtic. Si se'n detecta l'ús la qualificació del treball serà de NA.**
- **Copiar el text d'un company suposarà una qualificació de NA.**

Format del text i adreça d'enviament

El text ha d'estar escrit amb Times New Roman de mida 12 i espai d'interlineat d'1,5, i s'ha d'enviar en format "pdf" o "Google Documents" a fvall3@xtec.cat.

Que vagi bé, i si teniu preguntes a fer-me no dubteu a escriure'm!

TASQUES D'AMPLIACIÓ (OPCIONAL/VOLUNTARI)
Si ja heu acabat la feina, escriviu-me a fvall3@xtec.cat i us enviaré un exercici extra.
Al finalitzar la tasca contesta aquestes preguntes (inclou-les al full d'exercicis) Quant temps has dedicat a fer l'exercici? Com t'ha semblat l'exercici: llarg curt altres: _____ Has tingut alguna dificultat per fer-lo o entregar-lo? Quina?
Observacions: